

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list kurzu

Inovace a podpora výuky na gymnáziu

CZ. 1.07/1.1.11/02.0011

Název kurzu

Stylistika

Autor kurzu

Mgr. Iva Kloudová

Ověřovatel kurzu

Mgr. Václava Křížová

Vyučovací předmět

Český jazyk - sloh

Ročník

První – čtvrtý ročník

Popis kurzu

Kurz je určen k využití v hodinách českého jazyka v prvním až čtvrtém ročníku. Kurz poskytuje jak podporu k práci v hodinách, tak možnost procvičování učiva při domácí přípravě. Celý kurz vychází zejména z katalogu požadavků ke státní maturitní zkoušce.

První kapitola se zabývá základními pojmy ze stylistiky a slohotvornými činiteli. Druhá kapitola je věnována rozdílům mezi projevy mluvenými a psanými, dále pak jazykovými prostředky vhodnými pro jednotlivé typy projevů.

Třetí kapitola se zabývá charakteristikou jednotlivých funkčních stylů. Řečnický styl je pouze zmíněn a dále pak rozpracován v šesté kapitole. Zde jsou také využity fotografie z řečnické soutěže Mladý Demosthenes. Ve čtvrté kapitole se žáci seznámí s jednotlivými slohovými postupy a jejich využitím v konkrétních funkčních stylech.

Pátá kapitola je nejobsáhlejší, rozebírá ty slohové útvary, jejichž znalost musí žáci osvědčit u státní maturitní zkoušky. Sedmá kapitola je závěrečným shrnutím, obsahuje test, anketu a diskusní fórum.

Vzdělávací cíle

Kurz sleduje aktivity, které vycházejí z dosavadních znalostí ze stylistiky, jedná se zvláště o:

- získání znalostí o jednotlivých funkčních stylech,
- získání schopností napsat stylisticky správně zvolený typ slohového útvaru,
- získání schopnosti užívat spisovného jazyka, odlišit spisovné a nespisovné útvary jazyka,
- napsat vlastní strukturovaný životopis,
- kompetence občanské a sociální (schopnost žáků komunikovat),

- využití autoevaluačních dovedností v rámci diskusí (žák bude hodnotit).

Strategie výuky

Kurz je výukovou osnovou pro výuku stylistiky, umožňuje doplnění chybějícího učiva v případě absencí. Zároveň je podporou k domácímu procvičování.

Celková koncepce je následující: žák si nejprve nastuduje pravidla ke konkrétní oblasti, poté má možnost prostřednictvím jednotlivých cvičení ověřit schopnost aplikovat daná pravidla v praxi.

Doporučený postup

Při implementaci kurzu do výuky je doporučeno dostatečně naplánovat následující body:

- správně načasovat využití kurzu k probíranému učivu,
- na základě výuky stanovovat úkoly a pro jejich plnění doporučovat studijní materiály,
- před přímou výukou zadávat prostudování příslušných studijních materiálů a na ně poté navazovat diskusní formou,
- zapojovat průběžně žáky do diskusí (některé úkoly jsou k této aktivitě adresné),
- na závěr si každý žák připraví slohové cvičení na určené téma.

Časový harmonogram

Časový interval realizace je v průběhu běžné výuky ve škole. Kurz je možné použít zároveň jako osnovu výuky. Lze doporučit následující rozvržení učiva: v prvním ročníku vypravování a popis, druhý ročník zaměřit na styl publicistický, ve třetím ročníku se věnovat útvarům nejobtížnějším – úvaha a esej. Ve čtvrtém ročníku pak učivo systematizovat a připravovat žáky na písemnou část státní maturitní zkoušky, pomoci jim především ve volbě vhodného slohového útvaru, který nejvíce odpovídá jejich dovednostem.

Předpokládané vstupní znalosti, dovednosti žáka, požadavky kladené na žáka, aby mohl kurz absolvovat

Uvedené požadavky vycházejí jednak z dosažených znalostí ze stylistiky, jednak z uživatelských dovedností, které jsou součástí dosavadní výuky informatiky a výpočetní techniky ve škole:

- schopnost práce na internetu, uživatelské znalosti internetových prohlížečů,
- dovednosti práce v různých operačních systémech (Windows, Linux - řešeno v rámci předchozího studia),
- schopnost práce v kancelářském software (rich-textový editor, tabulkový procesor, software na tvorbu prezentací, schopnost vyznat se ve formátech kancelářského software),
- schopnost práce s Portable Document Format (pdf),
- dovednosti práce v grafických programech (volný výběr).

Softwarové vybavení k uspořádání e-learningového projektu ve škole

Kurz byl vytvořen v prostředí LMS Moodle, k jeho užívání je potřebná:

- síťově dostupná běžící serverová instalace LMS Moodle, lokální nebo vzdálená,
- vytvořená přístupová data (uživatelé, role).

Na pracovních stanicích je požadovaná výbava:

- síťové připojení včetně možnosti využití internetu,
- libovolný operační systém s grafickou nadstavbou,
- některý z obecně používaných grafických internetových prohlížečů s podporou Adobe Flash,
- kancelářský software schopný pracovat s obecně používanými formáty (rich-text dokumenty, tabulky, prezentace),
- prohlížeč PDF (Portable Document Format).

Name of Course

Stylistics

Author of the course

Mgr. Iva Kloudová

Course verification

Mgr. Václava Křížová

Subject

Czech language

Year

First to fourth year of four-year grammar school

Course Description

This course is designed for use in the Czech language lessons in the first through fourth grade. The course provides both support to work in class and the possibility of practising at home while preparing for school. The whole course is based mainly on the catalog requirements for state graduation exam.

The first chapter deals with basic concepts of stylistics and style - processing agents. The second chapter is devoted to differences between spoken and written expressions, as well as to language appropriate for different types of speeches.

The third chapter deals with the functional characteristics of individual styles. Oratorical style is only mentioned and further developed in the sixth chapter. There are also photographs of the rhetorical contest of Young Demosthenes. In the fourth chapter, students learn about various stylistic practices and their application in specific functional styles.

The fifth chapter, the most comprehensive, analyzes the stylistic features, knowledge of which students must prove at the state graduation exam. The seventh chapter is the final summary; it contains a test poll and discussion forum.

Educational goals

The course follows the activities that are based on current knowledge of stylistics, it is particularly on:

- obtaining knowledge about individual functional styles,
- acquisition of the ability to write a stylistically correctly selected type of stylistic formation,
- acquisition of the ability to use literary language, distinguish literary and non-standard units
- of language,
- writing own structured CV,
- civic and social competence (the ability of students to communicate),
- use of self-evaluation skills in the discussion (student will assess).

Teaching strategy

The course is a syllabus for the teaching of stylistics, the missing curriculum allows for absences. At the same time it may serve as support for home practice.

The overall concept is as follows: first the pupil will study the rules to a specific area, and then he or she has the option through the exercises given to verify the ability to apply rules in practice.

Recommended procedure

In the implementation of a course of instruction it is recommended to adequately plan the following points:

- correct timing of the course to meet the subject matter,
- set tasks based on the instruction and recommend study materials for their performance,
- order the study of learning materials prior to direct teaching, then to be followed up to by means of discussion,
- engage students in ongoing discussions (some tasks are addressed to this activity) Finally, each student shall prepare an essay on the topic.

Timetable

The time interval of realization is in the normal course of instruction in school. The course can also be used as a teaching outline. We can recommend the following layout of the curriculum: The first year shall be dedicated to narration and description, the second year focusing on journalistic style, in the third year the most difficult chapters are to be pursued - reasoning and essay. In the fourth year the curriculum is to be systematised, and students should be prepared to the written part of the state graduation exam. They must above all be assisted in choosing the appropriate style of the unit that matches their skills best.

Expected input knowledge, skills, student-to-student demands in order to complete the course

These requirements are based on both the acquisition of knowledge of stylistics and user skills that are part of the current teaching of Computer Science in schools:

- Ability to work on the Internet, user knowledge of Internet browsers,
- The skill to work on different operating systems (Windows, Linux - addressed in the previous study),
- Ability to work in office software (rich-text editor, spreadsheet, software to produce presentations, the ability to navigate through the office software formats)
- Ability to work with Portable Document Format (PDF),
- Work skills in graphic programs (free choice).

Software equipment necessary to organize the e-learning project at school

The course was created in the Moodle environment, its use requires:

- network-accessible server running Moodle installation, local or remote,
- access data created (users, roles).

Equipment required at the workstations:

- Network connectivity options including Internet usage,
- any operating system with a graphical superstructure,
- any of the commonly used graphical web browsers with support for Adobe Flash,
- office software capable to work with the generally used formats (rich-text documents, spreadsheets, presentations),
- PDF viewer (Portable Document Format).